

Enteriőr lila fotellal

Olaj, vászon 100 x 73 cm

Jelezve balra lent: Farkasházy 1933

Kikiáltási ár: 1 200 000 Ft

Tanulmányok, hatások

Farkasházy Miklós a magyar festészet eredeti, magányos alakja. Művészetkedvelő családban született - nagyapja a herendi Porcelángyárat megalapító Fischer Mór volt -, maga is sokoldalú művészé vált, aki a grafika minden ágát és a festészetet egyaránt művelte. Szinte egész Európát bejárta, és sikerrel állított ki Európa nagyvárosaiban - a teljesség igénye nélkül: Hamburgban, Barcelonában, Párizsban, Zürichben és Milánóban. Kereskedelmi iskolai kitérő után Budapesten Vesztróczy Manó Iparrajziskolájában tanult, majd 1919-től a müncheni Akadémián Willi Geiger mellett sajátította el a legkülönbözőbb rajztechnikákat. Németországi tartózkodása alatt főképpen alkalmazott grafikai munkákból tartotta fenn magát; luxusfolyóiratokat illusztrált, trükkfilmet, plakátot és hirdetések rajzolt. Ekkoriban készített tusrajzain ugyanakkor még felfedezhetjük a német expresszionista grafika hatását.

Határhelyzetek

Farkasházyt ösztönös rajztehetsége is a grafika vonzásában tartotta, és talán éppen ez a momentum közelítette 1923 körül a festészetéhez is. Rabinovszky Máriusz, a művészettörténész és barát írja Farkasházyról: *“szereti a bodor, lángoló vonalat, a lomhán, furcsán tekerdő kontúrt és ahol hosszú egyenes vonást váj az anyagba, ott is vastagít-vékonyít, kitér a szabályos árokból, hogy furcsább, festőibb, vibrálóbb legyen a hatás”* Rabinovszky észrevétele Farkasházy grafikus tevékenysége kapcsán igen találó. Akár festett, akár rajzolt, mindig olyan megoldásokat keresett, ahol a műfaji átjárhatóság új vizuális élményeket szabadított fel. Ebből a keresésből majd egy új köztes műfaj is született, a festést és domborreliefet ötvöző. FADOFIT, amelyet szobrász feleségével együtt hoztak létre.

A festő

1931-32-ben két évet Párizsban tölt, s ez alatt az idő alatt festésze is jellegzetes irányt vesz; az 1933-ban készült *Enteriőr lila fotellal* című kép ennek a megújult, friss periódusnak jellegzetes darabja. (Nem kizárt, hogy a kép Múterem címmel 1933-ban a Fränkel Szalonbeli nagyszabású, egyéni kiállításon volt látható.) Farkasházy látszólag a Seurat-i pontozásos technikát alkalmazza - és Párizsban nyilván hatott rá a pointilista festészet -, csakhogy ő nem a színek komplementer rendjét követi, mint nagy elődei, hanem a kontúrok közé szorított tónusos festést. Ecsetvonásai egységesek és dinamikusak, a fehér szín-reflexek izgalmas felületi vibrálást kölcsönöznek a képnek. Ugyanakkor Farkasházy nem tagadja meg a benne lakozó grafikus sem. Szecessziósan hullámzó vonalai dekoratívan fogják össze a szoba terét, azok csendéleti elemeit, és az ablakból nyíló tájat. A festmény középtérben lévő furcsa tárgy a festő feleségének, 1933-tól szinte kizárólagos kiállítópartnerének - a szobrász Donner Gertrúd Máriának, a Madonna-szoborba rejtett jelenlétére utalhat A kontúrok közé szorított égő tűzű, intenzív színek a szimbolista festészet *cloisonné*-hatásával való rokonságát, egyszersmind Farkasházy színesítésének eredetiségét villantják fel.

Az *Enteriőr lila fotellal* című kép témában és festésmódban is legközelebbi párdarabja a harmincas évek elején festetett *Hátakt* (Mú-Terem galéria, Tavaszi Képaució katalógusa, 2000, 93.o.). Ugyanazon “kukoricás” ecsetvonások és tárgyfelbontás mellett a *Hátakt* minden szegletében mozgalmas és dinamikus kép, szemben ennek a képnek csendes nyugalmával.

A.K.

